

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/191/2019
Identifikačné číslo spisu:	7812212980
Dátum vydania rozhodnutia:	27.05.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Svetlovská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:7812212980.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu D., bývajúceho v I., zastúpeného JUDr. Petrom Harakálom, advokátom v Košiciach, Mlynská 28 proti žalovanej Allianz - Slovenská poisťovňa, a. s., so sídlom v Bratislave, Dostojevského rad 4, IČO: 00 151 700, o náhradu škody, vedenom na Okresnom súde Rožňava pod sp. zn. 8C/379/2012, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 3. apríla 2019 sp. zn. 11Co/260/2018, takto

rozhodol:

Dovolenie o d m i e t a.

Žalovanej nárok na náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Rožňava (ďalej „vykonávací súd“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 21. júna 2018, č. k. 8C/379/2012-291 I. zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 18 864,-eur istiny v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku, II. v prevyšujúcej časti nad sumu 18 864,-eur s príslušenstvom žalobu zamietol, III. priznal žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 32%, IV. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť Slovenskej republike na účet tunajšieho súdu súdny poplatok vo výške 1 132,-eur v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku, V. rozhodnutie o trovách štátu si vyhradil na samostatné rozhodnutie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. V odôvodnení svojho rozhodnutia, s poukazom na § 415, § 420, § 427, § 428, § 444, § 823, § 797 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), § 4 ods. 1, § 11 ods. 7 a § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, v znení neskorších zmien a doplnkov (ďalej len „zákon č. 381/2001 Z.z.“) a § 2 ods. 2, § 4 ods. 1 a 2, § 5 ods. 2, 5 a § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov, v znení neskorších zmien a doplnkov (ďalej len „zákon č. 437/2004

Z.z.“) uviedol, že žalobca sa voči žalovanej domáhal náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v celkovej sume 28 296,-eur s úrokmi z omeškania vo výške 8,75% ročne zo sumy 18 864,-eur od 12. decembra 2012 do zaplatenia, a to na základe toho, že 30. apríla 2008 na pozemnej komunikácii v smere od obce R. Ing. D. pri vedení osobného motorového vozidla zn. Peugeot 406, EČ: M. spoluzavinil kolíziu tohto vozidla s motocyklom zn. Yamaha HT 550, na ktorom v tom čase premával žalobca, následkom ktorej žalobca utrpel celý rad somatických poranení. Ako ďalej súd prvej inštancie uviedol, medzitýmnym rozsudkom tunajšieho súdu zo 4. júla 2011, č. k. 5C/59/2009-249 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach z 5. decembra 2011, sp. zn. 5Co/305/2011 došlo k ustáleniu zodpovednosti Ing. D. za škodu spôsobenú žalobcovi na jeho duševnom zdraví pri predmetnej dopravnej nehode v rozsahu 80% a uzavrel, že v čase škodovej udalosti bola zodpovednosť škodcu za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla zn. Peugeot 406, EČ: M. povinne zmluvne poistená u žalovanej. Čo do výšky základného odškodnenia priznaného v sume 18 864,-eur, vyšiel súd prvej inštancie z lekárskeho hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia žalobcu (1 500 bodov) a z hodnoty bodu, zodpovedajúcej priemernej mesačnej mzde zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za kalendárny rok 2011 (15,72 eur). V časti smerujúcej k zaplateniu zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia súd prvej inštancie zamietol žalobu na podklade záveru, že v okolnostiach prípadu nezistil dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by mimoriadne zvýšenie odškodnenia podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. odôvodňovali a v tejto súvislosti skutkovo ustálil, že v súvislosti s poškodením zdravia pri dopravnej nehode síce bol žalobca uznaný za invalidného, dôvodom pre priznanie invalidity však nebol jeho nepriaznivý psychický stav, ale predovšetkým jeho zdravotné obmedzenia fyzického charakteru. Žalobca podľa zistenia súdu prvej inštancie napriek narušeniu psychickej rovnováhy s prejavmi úzkostí a pocitov menejcennosti a napriek tomu, že došlo ku kvalitatívnej zmene jeho uplatnenia v osobnom živote a v spoločnosti, v porovnaní s obdobím pred dopravnou nehodou nebol úplne vylúčený z uplatnenia v žiadnej sfére jeho spoločenského života. Je naďalej riadne zamestnaný, naďalej, aj keď v obmedzenom rozsahu, vedie motorové vozidlá, je držiteľom zbrojného preukazu a ako aktívny člen poľovníckeho združenia sa naďalej pravidelne zúčastňuje poľovačiek. Žalobca nebol vylúčený ani z rodinného života, dôkazom čoho je, podľa úvahy súdu prvej inštancie, skutočnosť, že po dopravnej nehode sa oženil a narodilo sa mu aj dieťa. Žalobca sa podľa skutkového záveru súdu prvej inštancie naďalej zúčastňuje tiež kultúrneho a športového života - navštevuje kino a kúpalisko a stretáva sa s priateľmi. Ako súd prvej inštancie ďalej konštatoval, vo svojich úvahách vedúcich k tomuto záveru mal na zreteli tiež i skutočnosť, že na zlý psychický stav žalobcu musí vplývať tiež fakt, že i on sa sám veľkou mierou pričínil o vznik dopravnej nehody svojou nezodpovednou a riskantnou jazdou (pod vplyvom alkoholu, s motocyklom v zlom technickom stave, bez osvetlenia, bez prilby, veľkou rýchlosťou v strednej časti vozovky). Súd prvej inštancie zamietol žalobu tiež v časti o zaplatenie úrokov z omeškania, a to na podklade právneho záveru, že povinnosť žalovanej plniť žalobcovi v danom prípade vznikne až na základe právoplatného rozhodnutia súdu a v tejto súvislosti konštatoval, že žalobca pri uplatnení nároku u žalovanej tento náležite nepreukázal, výrazom čoho je skutočnosť, že objektivizácia základu uplatneného nároku si vyžiadala znalecké dokazovanie aj v priebehu konania. Žalobcovi boli podľa súdu prvej inštancie riadne oznámené dôvody, pre ktoré žalovaná odmietla plniť, pričom k dohode o skoršom plnení medzi stranami nedošlo. Súd prvej inštancie záverom skonštatoval, že za tohto stavu povinnosť žalovanej zaplatiť náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v súvislosti s duševným ochorením žalobcu vznikne až na základe súdneho rozhodnutia, v ktorom bude určená doba splnenia, pričom až márnym uplynutím tejto doby sa žalovaná ocitne v omeškaní. O trovách konania rozhodol podľa § § 255 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) a § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom z 3. apríla 2019, sp. zn. 11Co 260/2018 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie I. v časti napadnutého zamietajúceho

výroku potvrdil ako vecne správne podľa § 387 ods. 1, 2 C.s.p.,

II. v napadnutom výroku o trovách konania vo vzťahu medzi stranami podľa § 388 C.s.p. zmenil tak, že žalovaná je povinná nahradiť žalobcovi 100% trov konania pred súdom prvej inštancie, III. žiadnej zo strán nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. V odôvodnení svojho rozhodnutia s poukazom na § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z.,

§ 4 ods. 2, 3, § 11 ods. 6, 8 zákona č. 381/2001 Z.z. uviedol, že odškodnenie za sťaženie spoločenského uplatnenia už samo vo svojej podstate v základnej výmere bodového ohodnotenia predstavuje náhradu za preukázateľne nepriaznivé dôsledky pre životné úkony poškodeného, pre uspokojovanie životných a spoločenských potrieb a pre plnenie spoločenských úloh a už priznanie odškodnenia v základnej výmere preto predpokladá existenciu obmedzení v možnosti spoločenského uplatnenia poškodeného, tvrdenie ktorých predstavovalo ťažisko žalobcovej skutkovej argumentácie. S poukazom na rozhodnutia najvyššieho súdu, sp. zn. 3Cdo/192/2015, 3Cdo/90/2004, 5Cdo/212/2012 (R 35/2013),

3Cdo/209/2017 odvolací súd preto uviedol, že súdna prax pripúšťa zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia nad rozsah základného bodového ohodnotenia len vo výnimočných prípadoch hodných mimoriadneho zreteľa, ktoré možno druhovo rozdeliť do dvoch skupín. V tej prvej pôjde o prípady, kedy možnosti poškodeného sú veľmi výrazne obmedzené či úplne stratené v porovnaní s vysokou a mimoriadnou úrovňou jeho kultúrnych, športových, umeleckých, vedeckých, politických či iných aktivít v dobe pred vznikom škody a do druhej skupiny spadajú prípady spoločensky neangažovaných poškodených, ktorí sú v dôsledku mimoriadne závažného poškodenia zdravia takmer vyradení zo života alebo ich predpoklady na uplatnenie v spoločnosti (v možnosti vykonávať bežné životné úkony, postarať sa o svoju hygienu, stravovanie, obliekať sa, žiť rodinným životom, realizovať sa v partnerskom vzťahu, mať deti, zúčastňovať sa záujmového a spoločenského života, zapojiť sa do pracovného procesu a pod.) sú stratené. Odvolací súd v tejto súvislosti konštatoval, že nevzhliadol v oblastiach spoločenského uplatnenia žalobcu nič významné, čo by ako dôvod hodný osobitného zreteľa odôvodňovalo výnimočné zvýšenie odškodnenia sťaženia spoločenského uplatnenia a zároveň nemožno u žalobcu ani konštatovať, aby pre následky úrazu bol takmer vyradený zo života, alebo aby jeho predpoklady na uplatnenie v spoločnosti boli stratené.

Podľa odvolacieho súdu, u žalobcu nebol zistený zvlášť závažný dopad duševného ochorenia na uspokojovanie jeho životných potrieb. Bez toho, aby odvolací súd v akomkoľvek smere zľahčoval zdravotný stav žalobcu a jeho vplyv na vnútorné prežívanie okolitého diania, v kontexte faktov vyslovil pochybnosť, či skutočne nepriaznivý duševný stav bráni žalobcovi v možnosti hrať sa s vlastným dieťaťom, pokiaľ je spôsobilý držať zbraň, či naozaj jeho zábudlivosť vyžaduje pomoc inej osoby, napríklad tiež aj pri návšteve lekára, pokiaľ je schopný výkonu poľovníctva, a či je naozaj nespôsobilý vykonávať domáce práce, pokiaľ ho psychický stav nevylučuje z možnosti viesť, hoc len na krátke vzdialenosti, motorové vozidlo.

Na podklade týchto úvah odvolací súd posúdil ako správny záver súdu prvej inštancie, že v prípade žalobcu je odškodnenie jeho sťaženia spoločenského uplatnenia v rozsahu zodpovedajúcom základnému bodovému hodnoteniu primerané, a preto nie je opodstatnené uplatnenie sudcovského práva na jeho mimoriadne zvýšenie. Odvolací súd ďalej uviedol,

že dôvodom pre priznanie invalidity žalobcu nebol jeho nepriaznivý psychický stav, ale predovšetkým jeho obmedzenia fyzické. Uvedené odvolací súd konštatoval s poukazom na to, že žalobca jednak bol nad akúkoľvek pochybnosť uznaný za invalidného ešte pred tým, ako vôbec prvýkrát navštívil v súvislosti so svojimi psychickými problémami lekára a jednak, vychádzajúc z lekárskeho posudku, ktorý bol podkladom pre posledné známe rozhodnutie o uznaní invalidity žalobcu, psychiatrický nález u žalobcu bol popri jeho somatických problémoch len podružný. Odvolací súd záverom ohľadne spôsobu posúdenia omeškania žalovanej s plnením náhrady škody, s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR

z 22. novembra 2018, sp. zn. 3Cdo/145/2017, konštatoval, že v danej veci nebolo sporným, že žalobca si odškodnenie za sťaženie spoločenského uplatnenia u žalovanej uplatnil listom z 10. septembra 2012, pričom už listom z 16. októbra 2012, teda nad akúkoľvek pochybnosť v zákonom stanovenej dobe troch mesiacov, žalovaná žalobcovi oznámila, že z dôvodu dostatočného nepreukázania uplatneného nároku mu náhradu škody neposkytne. Preto odvolací súd uzavrel, pokiaľ za

tohto stavu spornosti povinnosti žalovanej nahradiť žalobcovi škodu, ktorá v priebehu konania vyústila do potreby zodpovedať sporné skutkové otázky, majúce význam pre posúdenie kauzálnej súvislosti medzi dopravnou nehodou a duševným ochorením žalobcu aj s pribratím dvoch znalcov, súd prvej inštancie uzavrel, že žalovaná sa do omeškania s plnením žalovanej sumy nedostala, správnosti jeho záveru niet čo vytknúť. Ohľadne trov konania pred súdom prvej inštancie odvolací súd uzavrel, že pokiaľ je výška odškodnenia

za sťaženie spoločenského uplatnenia v konečnom dôsledku výsledkom úvahy súdu

o primeranosti náhrady v jej základnom bodovom hodnotení a zároveň tiež aj v jej do úvahy prichádzajúcom zvýšení, možno mať za to, že nepriznanie zvýšenia tejto náhrady popri základnom odškodnení nepredstavuje čiastočný neúspech žalobcu, a tak je namieste v rozhodnutí o trovách konania aplikovať § 255 ods. 1 C.s.p., v zmysle ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie s tým, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1

písm. b/ C.s.p.). Ako dovolateľ zdôraznil, odvolací súd nesprávne aplikoval § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z., keď nesprávne interpretoval, že žalobca ako poškodený nemá právo

na zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia, lebo odškodnenie jeho sťaženia spoločenského uplatnenia v rozsahu zodpovedajúcom základnému hodnoteniu je primerané, a preto nie je opodstatnené uplatnenie sudcovského práva na jeho mimoriadne zvýšenie. Dovolateľ bol toho názoru, že ak z medicínskeho hľadiska znalcami boli preukázateľné nepriaznivé následky

na jeho život vo všetkých sférach života pre uspokojovanie jeho potrieb a pre plnenie úloh vyplývajúcich z jeho spoločenského postavenia, boli preukázané dôvody hodné osobitného zreteľa. Ďalej dovolateľ namietal, že odvolací súd chybné vyložil § 517 Občianskeho zákonníka a § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z.z., nakoľko uvedené ustanovenie zákona č. 381/2001 Z.z. nevyklučuje vznik jeho nároku na úrok z omeškania pri samotnom omeškaní s poskytnutím peňažného plnenia náhrady škody zo strany žalovanej, a preto nie je možné na základe tohto ustanovenia v tomto prípade nárok na úrok z omeškania u dovolateľa - poškodeného vylúčiť. Z týchto dôvodov navrhol napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť

na ďalšie konanie.

4. Žalovaná vo svojom vyjadrení k podanému dovolaniu sa plne stotožnila s odôvodnením rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorého podstatné časti citovala a bola toho názoru, že odvolací súd pri stanovení náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia zachoval zásadu primeranosti a svoje právne úvahy v tomto smere, ako aj pri posúdení dôvodnosti,

resp. nedôvodnosti uplatňovaného príslušenstva pohľadávky podložené výsledkami vykonaného dokazovania náležite odôvodnil, a preto navrhla dovolanie žalobcu zamietnuť ako nedôvodné.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“)

ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C.s.p.) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 C.s.p.), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443 C.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

6. V zmysle § 419 C.s.p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C.s.p. (poznámka dovolacieho súdu: pokiaľ sa v ďalšom texte odkazuje v zátvorke na „Cdo“, ide o odkaz na rozhodnutie najvyššieho súdu príslušnej spisovej značky).

7. Podľa § 421 ods. 1 C.s.p. je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od

vyriešenia právnej otázky; a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

8. Dovolanie prípustné podľa § 421 C.s.p. možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).

9. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 C.s.p.). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 C.s.p.). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ C.s.p., je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 C.s.p. alebo § 421 C.s.p. v spojení s § 431 ods. 1 C.s.p. a § 432 ods. 1 C.s.p.). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

10. Podľa názoru žalobcu je jeho dovolanie prípustné v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p., ohľadne nesprávneho právneho posúdenia ustanovenia § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z., keď odvolací súd nesprávne interpretoval, že žalobca ako poškodený nemá právo na zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia, lebo odškodnenie jeho sťaženia spoločenského uplatnenia v rozsahu zodpovedajúcom základnému hodnoteniu je primerané, a preto nie je opodstatnené uplatnenie sudcovského práva na jeho mimoriadne zvýšenie.

11. Aby na základe dovolania podaného podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. mohlo byť rozhodnutie odvolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.), musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až § 435 C.s.p. (porovnaj 2Cdo/203/2016, 3Cdo/216/2017, 4Cdo/64/2018, 6Cdo/113/2017, 7Cdo/95/2017 a 8Cdo/95/2017). K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania. Aj právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v C.s.p., podobne ako predchádzajúca právna úprava, dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania.

12. Otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. môže byť len otázka právna (nie skutková otázka). Môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Otázkou relevantnou podľa tohto ustanovenia môže byť len právna otázka, na ktorej spočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu. Otázky síce riešené súdmi v priebehu konania, avšak netvoriace základ ich rozhodnutí, nemajú relevanciu v zmysle tohto ustanovenia. Predmetná otázka musí byť zároveň procesnou stranou nastolená v dovolaní. Právne otázky, dovolateľom v dovolaní nenastolené a nepomenované, nemajú relevanciu z hľadiska prípustnosti dovolania podľa tohto ustanovenia.

13. V danom spore súdy na základe výsledkov vykonaného dokazovania dospeli k zhodnému skutkovému záveru o tom, že žalobca je naďalej riadne zamestnaný, naďalej, aj keď v obmedzenom rozsahu, vedie motorové vozidlá, je držiteľom zbrojného preukazu

a ako aktívny člen poľovníckeho združenia sa naďalej pravidelne zúčastňuje poľovačiek, nebol vylúčený ani z rodinného života, naďalej sa zúčastňuje tiež kultúrneho či športového života. Na základe takto zisteného stavu súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd nezistili u žalobcu nič významné, čo by ako dôvod hodný osobitného zreteľa odôvodňovalo výnimočné zvýšenie odškodnenia sťaženia spoločenského uplatnenia a zároveň súdy konštatovali, že žalobca pre následky úrazu nebol úplne vyradený zo života, ani jeho predpoklady na uplatnenie v spoločnosti neboli stratené a zároveň u žalobcu nebol zistený zvlášť závažný dopad duševného ochorenia na uspokojovanie jeho životných potrieb, pričom psychiatrický nález u žalobcu bol popri jeho somatických problémoch len podružný. Uvedené zistenie skutkového stavu súdmi nižších inštancií bolo základom pre skutkový záver, že v prípade žalobcu je odškodnenie jeho sťaženia spoločenského uplatnenia v rozsahu zodpovedajúcom základnému bodovému hodnoteniu primerané, a preto nie je opodstatnené uplatnenie sudcovského práva na jeho mimoriadne zvýšenie. Predmetný, z výsledkov vykonaného dokazovania vyvedený hodnotiaci skutkový záver súdov nepredstavuje právne posúdenie. Tento ich skutkový záver nemožno v dovolacom konaní úspešne spochybníť - dovolací súd je totiž viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 C.s.p.), a to aj vtedy, keď je v dovolaní spochybňovaný (aj) skutkový stav zistený odvolacím súdom. Najvyšší súd preto v danom dovolacom konaní vychádzal zo skutkového zistenia odvolacieho súdu, že žalobca nepreukázal skutočnosti odôvodňujúce uplatnenie sudcovského práva na mimoriadne zvýšenie odškodnenia jeho sťaženia spoločenského uplatnenia podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. Z týchto dôvodov dovolací súd dospel k záveru, že žalobca v tejto časti dovolania nedôvodne tvrdí, že jeho dovolanie je prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p.

14. Podľa názoru žalobcu je jeho dovolanie prípustné v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. aj ohľadne nesprávneho právneho posúdenia ustanovenia § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z.z., nakoľko uvedené ustanovenie nevyklučuje vznik nároku žalobcu na úrok z omeškania pri samotnom omeškaní s poskytnutím peňažného plnenia náhrady škody zo strany žalovanej, a preto nie je možné na základe tohto ustanovenia v tomto prípade nárok na úrok z omeškania u dovolateľa - poškodeného vylúčiť.

15. Dôvod prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. zároveň predpokladá, že právnu otázku kľúčovú pre rozhodnutie vo veci samej dovolací súd dosiaľ neriešil a je tu daná potreba, aby dovolací súd ako najvyššia súdna autorita túto otázku vyriešil. Právna úprava účinná od 1. júla 2016 dáva dovolaciemu súdu právomoc rozhodnúť o tom, či ide o otázku zásadného právneho významu, ktorá nebola dosiaľ riešená. Základným predpokladom prípustnosti dovolania je, že dovolací súd vo svojej rozhodovacej činnosti doposiaľ neposudzoval právnu otázku nastolenú dovolateľom (t. j. právne posúdenie veci odvolacím súdom, s ktorým dovolateľ nesúhlasí). Ak dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z § 421 C.s.p., má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 C.s.p.) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky, a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

16. Podľa názoru dovolacieho súdu, právnu otázku nastolenú dovolateľom (bod 14. tohto uznesenia) možno pokladať za vyriešenú rozsudkom najvyššieho súdu z 22. novembra 2018, sp. zn. 3Cdo/145/2017, teda ešte pred vydaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, so záverom, že „v posudzovanom prípade si žalovaná splnila povinnosti v zmysle § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z.z. tým, že poskytla žalobcovi písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietla poskytnúť poistné plnenie, nebola preto povinná uhradiť žalobcovi ako poškodenému úroky z omeškania. Do omeškania by sa dostala s plnením náhrady škody až vtedy, ak by po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody neuhradila v lehote určenej súdom priznanú náhradu škody žalobcovi podľa § 11 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z.z.“. Dovolací súd k tomu poznamenáva, že odvolací súd sa riešením „dovolacej“ otázky nastolenej žalobcom neodklonil od

podstaty všeobecného právneho záveru dovolacieho súdu uvedeného v rozhodnutí, ktorého podstatná časť bola citovaná v tomto bode. Dovolací súd zároveň nezistil žiadny dôležitý dôvod, pre ktorý by sa mal odchyliť od takto publikovaného záveru.

17. Jednou z obligatórnych náležitostí dovolania je, že v ňom musí byť uvedený, v čom dovolateľ vidí splnenie predpokladov prípustnosti dovolania; táto náležitosť je odlišná od dovolacieho dôvodu. Účel tejto požiadavky spočíva pritom v tom, aby sa dovolateľ ešte pred podaním dovolania zoznámil s relevantnou judikatúrou dovolacieho súdu, a aby po zoznámení sa s ňou zvážil, či také dovolanie má šancu na úspech.

18. To znamená, že dovolateľ je zo zákona povinný nielen uviesť právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne (a vyložiť, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia, porov. § 432 ods. 2 C. s. p.), ale tiež konfrontovať túto nesprávnosť s doterajšou rozhodovacou činnosťou dovolacieho súdu, lebo tomu patrí úloha zjednocovať rozhodovaciu činnosť súdov v civilnom konaní. Podľa toho je dovolateľ povinný vymedziť, v čom vidí splnenie predpokladov prípustnosti dovolania; mal by teda uviesť, ktorý z predpokladov vymedzených v § 421 ods. 1 C. s. p. je naplnený a prečo. Povedané inými slovami, dovolateľ je povinný jasne a zrozumiteľne vymedziť relevantnú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu a uviesť, v čom sa odvolací súd odchyľil od tejto relevantnej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu alebo v čom je relevantná rozhodovacia prax dovolacieho súdu rozporná, alebo v čom je potrebné relevantnú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu zmeniť, alebo či ide o právnu otázku dovolacím súdom doteraz nevyriešenú.

19. Predpoklad prípustnosti dovolania žalobcu spočíval v tom, že mala byť posúdená doteraz neriešená právna otázka, čiže bola vymedzená iba vo vzťahu k neexistujúcej judikatúre dovolacieho súdu. Tento predpoklad však v žiadnom prípade neobstál (viď bod 16.), zároveň otázka nastolená žalobcom v dovolaní nemá v okolnostiach daného konania (a tohto dovolacieho konania) znaky relevantné v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. (viď bod 13.); v dôsledku čoho prípustnosť jeho dovolania z tohto ustanovenia nevyplýva. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalobcu odmietol podľa § 447 písm. f/ C.s.p. ako dovolanie, ktoré nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi a zároveň nemajúce dovolacie dôvody vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435 C.s.p.

20. Žalovaná bola v dovolacom konaní v plnom rozsahu úspešná (§ 255 ods. 1 C.s.p.), trov dovolacieho konania jej však najvyšší súd nepriznal, nakoľko jej žiadne preukázateľné nevznikli (viď R 72/2018).

21. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.